

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΚΑΙ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ**

ΠΑΓΚΥΠΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2017

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ (I) ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΛΥΣΕΙΣ

Μάθημα: 250 Βασικά Στοιχεία Εφαρμοσμένης Μηχανικής

Ημερομηνία και ώρα εξέτασης : Τρίτη, 30 Μαΐου 2017

08:00 – 10:30

Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από τρία μέρη (Α, Β, Γ) σε εννέα (9) σελίδες.

ΟΔΗΓΙΕΣ: Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις

Όλες οι ερωτήσεις να απαντηθούν στο εξεταστικό δοκίμιο. Σε περίπτωση που θα χρειαστεί περισσότερος χώρος για τις απαντήσεις να χρησιμοποιηθούν οι σελίδες 8 και 9.

Επιτρέπεται η χρήση μη προγραμματιζόμενης υπολογιστικής μηχανής.

Δίνεται τυπολόγιο σε ξεχωριστό φύλλο.

ΜΕΡΟΣ Α: Δώδεκα (12) ερωτήσεις.

Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με τέσσερις (4) μονάδες.

Για τις ερωτήσεις 1 - 6 να βάλετε σε κύκλο τη σωστή απάντηση.

1. Δύο δυνάμεις $F_1 = 12 \text{ N}$ και $F_2 = 16 \text{ N}$ με κοινό σημείο εφαρμογής σχηματίζουν γωνία 90° . Το μέγεθος της συνισταμένης τους είναι:

(α) $R = 28 \text{ N}$

(β) $R = 20 \text{ N}$

(γ) $R = 4 \text{ N}$

(δ) $R = 14 \text{ N}$

2. Η μονάδα μέτρησης της δύναμης στο SI είναι:

(α) kgm

(β) Nm

(γ) N

(δ) N/m^2

3. Αν ο λόγος ταχύτητας απλής μηχανής $\Lambda\text{T} = 4$ και το μηχανικό πλεονέκτημα $\text{ΜΠ} = 2$ η απόδοση της είναι:

(α) $\eta = 50 \%$

(β) $\eta = 60 \%$

(γ) $\eta = 120 \%$

(δ) $\eta = 25 \%$

4. Σώμα βάρους $W = 400 \text{ N}$, κινείται πάνω σε οριζόντιο επίπεδο. Αν ο συντελεστής τριβής μεταξύ του σώματος και του επιπέδου $\mu = 0,2$ τότε η δύναμη τριβής F_{fr} η οποία αναπτύσσεται είναι:

(α) $F_{\text{fr}} = 200 \text{ N}$

(β) $F_{\text{fr}} = 300 \text{ N}$

(γ) $F_{\text{fr}} = 80 \text{ N}$

(δ) $F_{\text{fr}} = 100 \text{ N}$

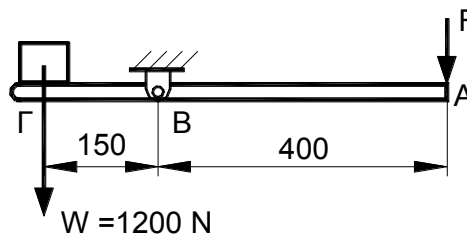
5. Φορτίο $W = 1200 \text{ N}$ ανυψώνεται με τη βοήθεια του μοχλού όπως φαίνεται στο σχήμα 1. Η δύναμη η οποία απαιτείται να ασκηθεί στο σημείο A για να ισορροπήει ο μοχλός είναι:

(α) $F = 650 \text{ N}$

(β) $F = 3200 \text{ N}$

(γ) $F = 300 \text{ N}$

(δ) $F = 450 \text{ N}$.

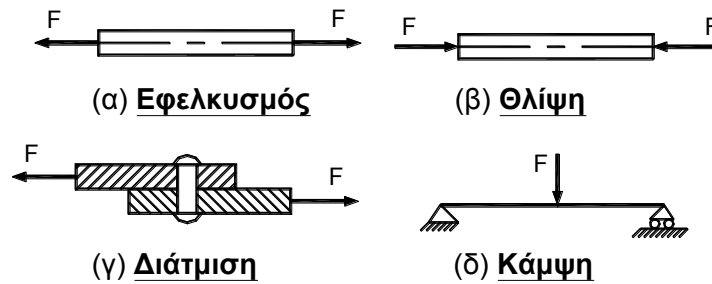

Σχήμα 1

6. Ο συντελεστής της τριβής είναι πάντοτε:
- (α) μεγαλύτερος από την μονάδα
 (β) ίσος με την μονάδα
(γ) μικρότερος από την μονάδα
 (δ) ανάλογος με την ταχύτητα των τριβόμενων επιφανειών.
7. Να υπολογίσετε την ροπή αδράνειας I_{xx} , ορθογώνιας διατομής δοκού με πλάτος $\beta = 4 \text{ cm}$ και ύψος $h = 12 \text{ cm}$.

$$I_{xx} = \frac{b \cdot h^3}{12} = \frac{4 \cdot 12^3}{12} = 576 \text{ cm}^4$$

8. Να κατονομάσετε το είδος της καταπόνησης για τις φορτίσεις (α), (β), (γ) και (δ) που φαίνονται στο σχήμα 2.

Σχήμα 2

9. Να υπολογίσετε την ροπή δύναμης M που αναπτύσσεται κατά το σφίξιμο κοχλία τροχού αυτοκινήτου, όταν ασκείται κάθετη δύναμη $F = 700 \text{ N}$ στο άκρο ειδικού κλειδιού μήκους $\ell = 0,4 \text{ m}$.

$$M = F \cdot \ell \Rightarrow M = 700 \cdot 0,4 = 280 \text{ Nm}$$

10. Να υπολογίσετε το φορτίο W το οποίο ανυψώνεται σε απλή μηχανή με μηχανικό πλεονέκτημα $ΜΠ = 4$, όταν καταβάλλεται προσπάθεια $F = 200 \text{ N}$.

$$ΜΠ = \frac{\text{Φορτίο}}{\text{Προσπάθεια}} = \frac{W}{F} \Rightarrow W = ΜΠ \cdot F = 4 \cdot 200 = 800 \text{ N}$$

11. Να μετατρέψετε τις πιο κάτω μονάδες μέτρησης με πρόθεμα σε μονάδες χωρίς πρόθεμα.

- (α) 20 km $\longrightarrow$ **20000 m**
 (β) 30 mA $\longrightarrow$ **0,03 A**
 (γ) 3 MW $\longrightarrow$ **3000000 W**
 (δ) 80 cm $\longrightarrow$ **0,8 m**

12. Να υπολογίσετε την τάση διάτμησης τ σε πείρο με εμβαδό διατομής $A = 20 \text{ mm}^2$ όταν σ' αυτόν ασκείται δύναμη $F = 1600 \text{ N}$

$$\tau = \frac{F}{A} = \frac{1600}{20} = 80 \text{ N/mm}^2$$

ΤΕΛΟΣ ΜΕΡΟΥΣ Α'

ΜΕΡΟΣ Β: Τέσσερις (4) ερωτήσεις.

Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με οκτώ (8) μονάδες.

13. Να υπολογίσετε την μέγιστη τάση κάμψης $\sigma_{b\max}$ σε διατομή δοκού, όταν η μέγιστη ροπή, που ασκείται στην διατομή $M_{b\max} = 14,4 \text{ kNm}$ και η ορθογώνια διατομή έχει πλάτος $b = 60 \text{ mm}$ και ύψος $h = 120 \text{ mm}$.

$$I = \frac{b \cdot h^3}{12} = \frac{60 \cdot 120^3}{12} = 8640000 \text{ mm}^4$$

$$\frac{\sigma_{b\max}}{\Psi_{\max}} = \frac{M_{b\max}}{I} \Rightarrow$$

$$\sigma_{b\max} = \frac{M_{b\max} \cdot \Psi_{\max}}{I} = \frac{14,4 \cdot 10^6 \cdot 60}{8640000}$$

$$\sigma_{b\max} = 100 \text{ N/mm}^2$$

14. Να προσδιορίσετε το κέντρο της επιφάνειας (κεντροειδές) της διατομής που φαίνεται στο σχήμα 3.

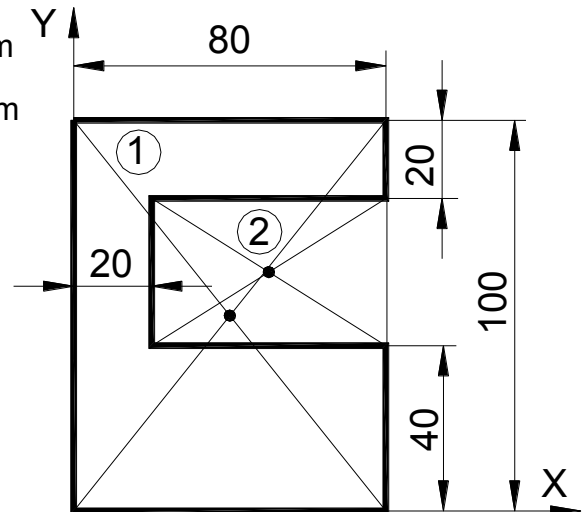
$$A_1 = 80 \times 100 = 8000 \text{ mm}^2 \quad x_1 = 40 \text{ mm}, \quad y_1 = 50 \text{ mm}$$

$$A_2 = 60 \times 40 = 2400 \text{ mm}^2 \quad x_2 = 50 \text{ mm}, \quad y_2 = 60 \text{ mm}$$

$$A_{\text{ολ.}} = A_1 - A_2 = 8000 - 2400 = 5600 \text{ mm}^2$$

$$X_0 = \frac{A_1 \cdot x_1 - A_2 \cdot x_2}{A_{\text{ολ.}}} = \frac{8000 \cdot 40 - 2400 \cdot 50}{5600} = 35,71 \text{ mm}$$

$$Y_0 = \frac{A_1 \cdot y_1 - A_2 \cdot y_2}{A_{\text{ολ.}}} = \frac{8000 \cdot 50 - 2400 \cdot 60}{5600} = 45,71 \text{ mm}$$

Σχήμα 3

15. Να υπολογίσετε με την αναλυτική μέθοδο, το μέγεθος και την διεύθυνση (την γωνία θ που σχηματίζει με τον άξονα X) της συνισταμένης R των δυνάμεων F_1 , F_2 και F_3 που φαίνονται στο σχήμα 4.

$$\Sigma F_x = F_{1x} + F_{2x} + F_{3x} = F_1 \sin 60^\circ + F_2 \sin 90^\circ + F_3 \sin 0^\circ$$

$$\Sigma F_x = 100 \times 0,5 + 50 = 100 \text{ N}$$

$$\Sigma F_y = -F_{1y} + F_{2y} + F_{3y} = -F_1 \eta \mu 60^\circ + F_2 \eta \mu 90^\circ + F_3 \eta \mu 0^\circ$$

$$\Sigma F_y = -100 \times 0,866 + 50 = -36,6 \text{ N}$$

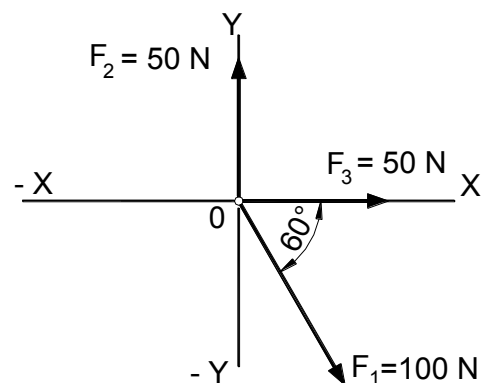
$$R = \sqrt{\Sigma F_x^2 + \Sigma F_y^2}$$

$$R = \sqrt{100^2 + 36,6^2} \quad R = \sqrt{10000 + 1339,56}$$

$$R = 106,5 \text{ N}$$

$$\epsilon \varphi \theta = \frac{\Sigma F_y}{\Sigma F_x} = \frac{-36,6}{100} = -0,366$$

$$\theta = -20,1^\circ$$

Σχήμα 4

16. Ο άξονας που φαίνεται στο σχήμα 5 έχει μήκος $\ell = 1500$ mm, διάμετρο διατομής $d = 20$ mm και καταπονείται σε εφελκυσμό από δύναμη $F = 50$ kN.

Να υπολογίσετε:

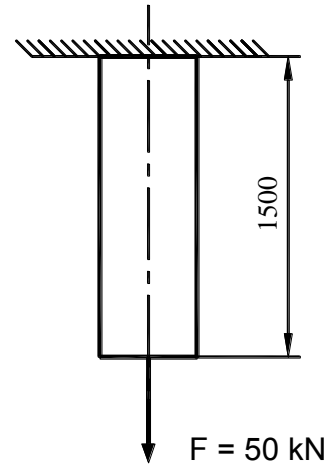
α) την τάση εφελκυσμού σ

β) την επιμήκυνση $\Delta\ell$ αν το μέτρο ελαστικότητας $E = 2 \times 10^5$ N/mm²

$$\alpha) A = \frac{\pi d^2}{4} = \frac{3,14 \cdot 400}{4} = 314 \text{ mm}^2$$

$$\sigma = \frac{F}{A} = \frac{50000}{314} = 159,24 \text{ N/mm}^2$$

$$\beta) \Delta\ell = \frac{F \cdot \ell}{A \cdot E} = \frac{50 \cdot 10^3 \cdot 1500}{314 \cdot 2 \cdot 10^5} = 1,194 \text{ mm}$$

Σχήμα 5

ΤΕΛΟΣ ΜΕΡΟΥΣ Β΄

ΜΕΡΟΣ Γ: Δύο (2) ερωτήσεις.

Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με δέκα (10) μονάδες.

17. Για την δοκό που φαίνεται στο σχήμα 6:

- (α) να υπολογίσετε τις αντιδράσεις R_A και R_B
- (β) να σχεδιάσετε το διάγραμμα τεμνουσών δυνάμεων ($\Delta T\Delta$)
- (γ) να σχεδιάσετε το διάγραμμα ροπών κάμψης ($\Delta PΚ$)

(α) $\Sigma M_A = 0$
 $\Sigma M_A = 40 \times 3 + 10 \times 6 - R_B \times 10 = 0$
 $R_B = \frac{120 + 60}{10} = 18 \text{ kN}$

$\Sigma F_y = 0$
 $\Sigma F_y = R_A - 40 - 10 + 18 = 0$
 $R_A = 32 \text{ kN}$

(β) $T\Delta$ στο A = 32 kN

$T\Delta (A - \Gamma) = 32 \text{ kN}$

$T\Delta$ στο $\Gamma = 32 - 40 = -8 \text{ kN}$

$T\Delta (\Gamma - \Delta) = -8 \text{ kN}$

$T\Delta$ στο $\Delta = -8 - 10 = -18 \text{ kN}$

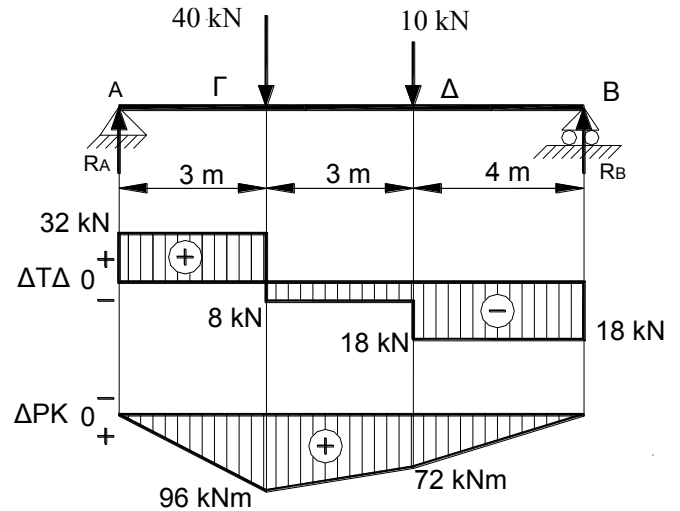
$T\Delta (\Delta - B) = -18 \text{ kN}$

(γ) $PΚ$ στο A = 0 kNm

$PΚ$ στο $\Gamma = 32 \cdot 3 = 96 \text{ kNm}$

$PΚ$ στο $\Delta = 96 - 8 \cdot 3 = 72 \text{ kNm}$

$PΚ$ στο B = $72 - 18 \cdot 4 = 0 \text{ kNm}$

Σχήμα 6

18. Να προσδιορίσετε με την αναλυτική μέθοδο το μέγεθος των δυνάμεων F_3 και F_4 που φαίνονται στο σχήμα 7, έτσι ώστε το σύστημα να βρίσκεται σε ισορροπία.

$$\Sigma F_x = 0$$

$$\Sigma F_x = F_3 - F_1 \cdot \sigma\upsilon\nu 60^\circ - F_2 \cdot \sigma\upsilon\nu 30^\circ = 0$$

$$F_3 - 300 \cdot 0,5 - 400 \cdot 0,866 = 0$$

$$F_3 = 300 \cdot 0,5 + 400 \cdot 0,866$$

$$F_3 = 496,4 \text{ N}$$

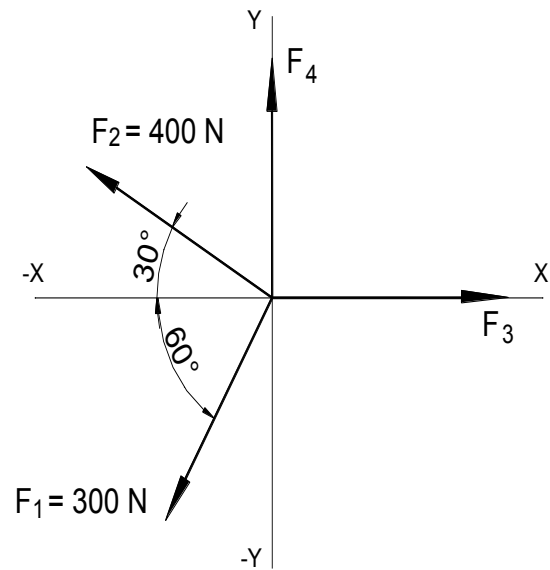
$$\Sigma F_y = 0$$

$$\Sigma F_y = F_4 + F_2 \cdot \eta\mu 30^\circ - F_1 \cdot \eta\mu 60^\circ = 0$$

$$F_4 + 400 \cdot \eta\mu 30^\circ - 300 \cdot \eta\mu 60^\circ = 0$$

$$F_4 = -400 \cdot 0,5 + 300 \cdot 0,866$$

$$F_4 = 59,8 \text{ N}$$

Σχήμα 6

ΤΕΛΟΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ